

Selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2024

KH 29.09.2025 § 183
305/00.01.03.00/2025

Tarkastuslautakunta on antanut valtuustolle vuoden 2024 arviointikertomuksen. Valtuusto on merkinnyt arviointikertomuksen tietoonsa saaduksi 26.5.2025 § 19. Arviointikertomus sisältää havaintoja kunnan vuoden 2024 toiminnasta ja taloudesta. Toteavaan sävyyn kirjoitetun arviointikertomuksen faktoihin perustuvat toteamukset eivät sinänsä kaipaa kommentointia. Tarkastuslautakunta on myös tuonut edellisvuoden tapaan esiin arviointikertomuksessaan varsin perustellun huolensa kunnan talouden epätasapainosta ja riittämättömistä talouden epätasapainon oikaisukeinoista.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota kunnan tytäryhtiöiden, Kiinteistö Oy Tuusniemen Turulan ja Tuusniemen Virastotalo Oy:n tappiolliseen toimintaan. Kyseisille yhtiöille on asetettu talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin vähintäänkin nollatulos. Siihen pääseminen edellyttää kyseisten tytäryhtiöiden operatiiviselta johdolta ja hallituksilta toimenpiteitä.

Lisäksi arviointikertomukseen sisältyy kolme kysymystä, joihin kunnanhallituksen on annettava selvityksensä.

Arviointikertomuksen kysymykset ja kunnanhallituksen vastaukset kysymyksiin:

1. *Minkälaisiin toimenpiteisiin kunnanhallitus ryhtyy kunnan talouden tasapainottamiseksi ja tulevana vuosina kertyvien alijäämien kattamiseksi? Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.*

Tällä hetkellä kunnassa noudatetaan valtuuston 6.11.2023 § 60 hyväksymää kunnan talouden tasapainottamisohjelmaa vuosille 2023 - 2026. Tasapainottamisohjelman keinot ovat osoittautumassa riittämättömiksi ja koko tasapainottamisohjelmaon keustonsa osalta lähellä päätöstään. Kunta hakee jo vuoden 2026 talousarvioon keinoja kunnan tulopuolen vahvistamiseksi ja menosäästöjen löytämiseksi. Kunnassa myös aloitetaan tulevan talven aikana uuden talouden tasapainottamisohjelman valmistelutyö.

2. *Pyydetään kunnanhallitusta selvittämään, miten hyvinvointialuetta voidaan saada parempaan yhteyteen, ja järjestämään tilaisuuksia kuntalaisille.*

Kunnilla ja hyvinvointialueilla on lakiin perustuva velvollisuus tehdä yhteistyötä kuntalaisten terveyden edistämiseksi. Kunnassa on koettu, että tässä yhteistyössä ja sen sujumisessa on vielä parantamisen varaa. Yhteistyötä tehdään tällä hetkellä hyvinvointialueen ehdoilla.

Muilta osin Tuusniemen kunnalla ei ole tosiasiallisia keinoja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan, kuten tilaisuuksien järjestämiseen kuntalaisille. Toki pyyntöjä kunta voi esittää edellä mainitustakin asiasta, mutta tilaisuuksien järjestäminen kuntalaisille on viime kädessä puhtaasti hyvinvointialueen harkinnassa.

3. *Missä foorumissa kunnilla on mahdollisuus antaa käytännöstä nousevaa palautetta (kunnan ja kuntalaisten kannalta) palvelujärjestelmästä, joka kokonaisuutena kuitenkin palvelee molempien organisaatioiden tavoitteita?*

Edellä mainitulla kysymyksellä tarkastuslautakunta viittaa ilmeisesti hyvinvointialueen toimintaan. Mitään virallista tai edes epävirallista vakiintunutta palautekanavaa kunnilla ei hyvinvointialueen suuntaan heidän palveluistaan ole. Kunta toki yrittää vaikuttaa hyvinvointialueen palvelujärjestelmäpuutteisiin ja palvelujen heikentämisiin, mutta kunnan tosiasialliset vaikuttamismahdollisuudet hyvinvointialueen toimintaan ovat minimaaliset.

Valmistelija	Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 0447209047.
Kj:n päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa esittelytekstissä olevan selvityksen valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa vuodelta 2024 esitettyihin kysymyksiin.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.